

O ś w i a d c z e n i e R z ą d o w e

w przedmiocie konwencji polsko-gdańskiej, zawartej w Paryżu dnia 9 listopada 1920 roku.

Podaje się do publicznej wiadomości, że w wykonaniu art. 104 Traktatu Pokoju między Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Niemcami, podpisanego w Wersalu dnia 28 czerwca 1919 roku (U. R. P. 1920 r. № 35, poz. 200) została zawarta w Paryżu dnia 9 listopada 1920 r. konwencja między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem treści następującej:

Konwencja

między Polską a Wolnem Miastem Gdańskiem

zawarta w Paryżu d. 9 listopada 1920 r.

Polska i Wolne Miasto Gdańsk, biorąc pod uwagę zawarcie konwencji, ułożonej przez Główne Mocarstwa Sprzymierzone i Stowarzyszone, zgodnie z art. 104 Traktatu Pokojowego, podpisanego w Wersalu 28 czerwca 1919 r. przez Główne Mocarstwa Sprzymierzone i Stowarzyszone i Niemcy,

i pragnąc, aby ta umowa doszła między nimi do skutku odpowiednio do wymienionego artykułu tegoż Traktatu,

wyznaczyły w tym celu jako swoich Pełnomocników:

Rzeczpospolita Polska:

p. Ignacego J. Paderewskiego, byłego Prezydenta Rady Ministrów;

Wolne Miasto Gdańsk:

Pierwszego Burmistrza Sahma; Deputowanego Schuemmera;

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre i należyte co do formy, przyjęli następujące postanowienia:

Convention

entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig

conclue à Paris le 9 novembre 1920.

La Pologne et la Ville Libre de Dantzig, Considérant la Convention négociée par les Principales Puissances alliées et associées ainsi qu'il est prévu à l'Article 104 du Traité de Paix signé à Versailles le 28 juin 1919 par les Puissances alliées et associées et l'Allemagne,

Et désirant voir cette Convention intervenir entre elles conformément audit article dudit Traité,

Ont, à cet effet, désigné pour leurs Plénipotentiaires respectifs, savoir:

La République Polonaise:

M. Ignace J. Paderewski, ancien Président du Conseil des Ministres;

La Ville Libre de Dantzig:

M. le Premier Bourgmestre Sahm;

M. le Député Schümmer;

Lesquels, après avoir échangé leurs pleins pouvoirs reconnus en bonne et due forme, ont respectivement agréé les stipulations suivantes:

Poland and the Free City of Danzig, taking into consideration the Treaty negotiated by the Principal Allied and Associated Powers in accordance with Article 104 of the Treaty of Peace signed at Versailles on June 28, 1919 by the Principal Allied and Associated Powers and Germany,

And desiring to see this Treaty concluded between them in accordance with the said Article of the said Treaty,

Have for this purpose appointed their Plenipotentiaries as follows:

The Polish Republic

Mr. Ignace J. Paderewski, formerly President of the Council of Ministers;

The Free City of Danzig

Oberbürgermeister Sahm; Deputy Schümmer;

Who, having communicated their Full Powers, found in good and due form, have respectively agreed to the following stipulations:

ROZDZIAŁ I.

Art. 1.

Przedstawiciel dyplomatyczny Rządu Polskiego, z siedzibą w Gdańsku, będzie pośrednikiem między Rządem Polskim a Rządem Wolnego Miasta.

Art. 2.

Polska weźmie na siebie prowadzenie Spraw Zagranicznych Wolnego Miasta Gdańska, również jak i opiekę nad obywatelami Gdańskimi zagranicą. Opieka ta będzie udzielana na tych samych warunkach, jak obywatelom polskim.

Pasporty, wydane obywatelom gdańskim, będą zapewniały opiekę polską zagranicą tylko w tym wypadku, jeżeli będą miały wizę Przedstawiciela Rządu Polskiego w Gdańsku.

CHAPITRE 1er.

Art. 1er.

Un représentant diplomatique du Gouvernement polonais en résidence à Dantzig, servira d'intermédiaire entre le Gouvernement polonais et le Gouvernement de la Ville Libre.

Art. 2.

Il appartient au Gouvernement polonais d'assurer la conduite des affaires extérieures de la Ville Libre de Dantzig, ainsi que la protection des nationaux de Dantzig dans les pays étrangers. Cette protection sera assurée dans les mêmes conditions que celles des nationaux polonais.

Les passeports, délivrés aux nationaux de Dantzig, ne pourront leur assurer la protection polonaise à l'étranger que s'ils ont été visés par le Représentant du Gouvernement polonais à Dantzig.

CHAPTER I.

Art. 1.

A diplomatic representative of the Polish Government stationed at Danzig shall act as intermediary between the Polish Government and the Government of the Free City.

Art. 2.

Poland shall undertake the conduct of the foreign relations of the Free City of Danzig as well as the protection of its nationals abroad. This protection shall be assured in the same conditions as the protection of Polish nationals.

Passports issued to nationals of Danzig will not assure to them Polish protection unless they have been visaed by the representative of the Polish Government at Danzig.

Art. 3.

W miastach zagranicznych, w których Wolne Miasto Gdańsk ma poważne interesy ekonomiczne, jeden lub kilku obywateli wolnego Miasta Gdańska, oddanych przez Wolne Miasto do dyspozycji Rządu Polskiego, wejdzie w skład polskich Konsulatów.

Urzędnicy ci będą zależni od Rządu Polskiego i będą pod kierunkiem i władzą Konsula Polskiego zajęci sprawami dotyczącymi specjalnie interesów obywateli Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 4.

Exequatur będzie udzielać obcym agentom konsularnym, rezydującym w Gdańsku, Rząd Polski po porozumieniu się z władzami Wolnego Miasta.

Art. 5.

Koszta Przedstawicielstwa dyplomatycznego i konsularnego Wolnego Miasta Gdańska, również jak i koszt opieki nad jego obywatelami zagranicą, będzie ponosiła Polska.

Wszystkie podatki i opłaty, pobierane przez służbę dyplomatyczną i konsularną, będą należały do Rządu Polskiego.

Art. 6.

Rząd Polski nie zawrze żadnego traktatu lub umowy międzynarodowej, obchodzącej Wolne Miasto Gdańsk, bez zasięgnięcia uprzednio opinii Wolnego Miasta. Wynik tej konsultacji będzie podany do wiadomości Wysokiego Komisarza Ligi Narodów.

Wysokiemu Komisarzowi przysługiwac będzie we wszelkich wypadkach prawo weta przeciwko wszelkim traktatom lub umowom międzynarodowym w tym zakresie, w jakim będą one miały zastosowanie do Wolnego Miasta Gdańska, jeżeli Rada Ligi Narodów uzna je za sprzeczne z postanowieniami niniejszego Traktatu lub Statutu Wolnego Miasta.

Art. 7.

Wolne Miasto nie będzie mogło zaciągać pożyczek zagranicznych bez uprzedniego zasięgnięcia opinii

Art. 3.

Un ou plusieurs nationaux de la Ville Libre de Dantzig, mis par la Ville Libre à la disposition du Gouvernement polonais, feront partie du personnel des Consulats polonais établis dans les places étrangères où la Ville Libre de Dantzig aura des intérêts économiques importants.

Ces fonctionnaires ressortiront au Gouvernement polonais et seront, sous la direction et l'autorité du Consul polonais, chargés des affaires concernant spécialement les intérêts des nationaux de la Ville Libre de Dantzig.

Art. 4.

L'exequatur sera donné aux agents consulaires étrangers en résidence à Dantzig par le Gouvernement polonais après entente avec les autorités de la Ville Libre.

Art. 5.

Les frais de la représentation diplomatique et consulaire de la Ville Libre de Dantzig, ainsi que les frais de protection de ses ressortissants à l'étranger, seront supportés par la Pologne.

Tous les droits et taxes par le service diplomatique ou consulaire seront acquis au Gouvernement polonais.

Art. 6.

Aucun Traité ou Accord international intéressant la Ville Libre de Dantzig ne sera conclu par le Gouvernement polonais sans une consultation préalable avec la Ville Libre; le résultat de cette consultation sera porté à la connaissance du Haut-Commissaire de la Société des Nations.

Dans tous les cas, le Haut-Commissaire aura le droit d'opposer son veto à tout Traité ou Accord international dans la mesure où il s'appliquerait à la Ville Libre de Dantzig, si le Conseil de la Société des Nations estime qu'il est en contradiction avec les stipulations du présent Traité ou avec le statut de la Ville Libre.

Art. 7.

La Ville Libre ne pourra contracter des emprunts extérieurs qu'après consultation préalable du

Art. 3.

In foreign towns where the Free City of Danzig has important economic interests, one or more nationals of the Free City of Danzig, placed at the disposal of the Polish Government by the Free City, shall be included in the staff of the Polish consulates.

These officials shall be responsible to the Polish Government and shall, under the direction and superintendence of the Polish Consul, be charged with matters specially affecting the interests of nationals of the Free City of Danzig.

Art. 4.

Exequaturs for foreign consular officers residing at Danzig shall be issued by the Polish Government in agreement with the authorities of the Free City.

Art. 5.

The costs of the diplomatic and consular representation of the Free City of Danzig and of the protection of its nationals abroad shall be borne by Poland.

All dues and fees levied by the diplomatic and consular services shall belong to the Polish Government.

Art. 6.

Poland shall conclude no treaty or international agreement affecting the Free City without previous consultation with the Free City; the High Commissioner of the League of Nations shall be informed of the result of this consultation.

The High Commissioner shall in all cases have the right to veto any treaty or international agreement, in so far as it applies to the Free City of Danzig, which in the opinion of the Council of the League of Nations is inconsistent with the provisions of the present Treaty or with the status of the Free City.

Art. 7.

The Free City may not contract foreign loans except after previous consultation with the Polish Go-

Rządu Polskiego, który obowiązany jest zakomunikować swoją odpowiedź w przeciągu dni 15. W razie jakiego zarzutu ze strony Rządu Polskiego, sprawa może być przedstawioną przez Wolne Miasto do oceny Wysokiego Komisarza, który wyda decyzję, stosownie do warunków przewidzianych w art. 39 niniejszego Traktatu.

Wysoki Komisarz będzie miał obowiązek upewnić się, czy warunki pożyczki nie są sprzeczne z postanowieniami niniejszego Traktatu lub Statutem Wolnego Miasta.

Art. 8.

Prawo wywieszania flagi handlowej Gdańska będzie przysługiwało jedynie statkom, które są własnością wyłącznie obywateli Wolnego Miasta, zaliczając do nich spółki i stowarzyszenia, zarejestrowane w Wolnym Mieście, w których interesy obywateli Wolnego Miasta przeważają.

Wolne Miasto zanotyfikuje Rządowi Polskiemu każdą rejestrację statków pod flagą Gdańską z wyszczególnieniem praw własności i innych praw rzeczowych, ciężających na owych statkach.

Rządowi Polskiemu przysługiwać będzie prawo ustanowienia w Gdańsku przy urzędzie Przedstawiciela Polskiego, przewidzianego w art. 1, polskiej służby administracyjnej, potrzebnej do rejestrowania i sprawdzania sprawności morskiej statków polskich oraz do werbowania załogi.

W sprawach zakresu niniejszego artykułu, co do których Wolne Miasto i Polska nie osiągną zgody, będzie mogło być wniesione odwołanie do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów na warunkach przewidzianych w art. 39.

Art. 9.

Wolne Miasto Gdańsk i Polska zobowiązują się w miarę możliwości i z uwzględnieniem swych odrębnych interesów gospodarczych uzgodnić ustawodawstwo, dotyczące prawa o banderze.

Gouvernement polonais qui devra faire connaître sa réponse dans un délai de quinze jours. En cas d'objection de la part du Gouvernement polonais, la question pourra être soumise par la Ville Libre à l'appréciation du Haut-Commissaire à qui il appartiendra de décider dans les conditions prévues à l'article 39 du présent Traité.

Le Haut-Commissaire aura pour devoir de s'assurer que les conditions de l'emprunt ne sont pas en contradiction avec les stipulations du présent Traité, ni avec le statut de la Ville Libre.

Art. 8.

Le droit de porter le pavillon commercial de Dantzig sera réservé aux navires dont la propriété appartient exclusivement à des nationaux de la Ville Libre, y compris des sociétés ou associations qui sont enregistrées dans la Ville Libre et dans lesquelles des nationaux de la Ville Libre ont des intérêts prédominants.

La Ville Libre notifiera au Gouvernement polonais tous enregistrements de navires sous pavillon dantzigois, avec mention des droits de propriété et autres droits réels dont lesdits navires peuvent être l'objet.

Le Gouvernement polonais aura la liberté d'établir à Dantzig auprès des services du Représentant polonais visé à l'article 1er, les services administratifs polonais nécessaires à l'enregistrement et à l'inspection du bon état de navigabilité des navires polonais ainsi qu'à l'engagement des équipages.

Les questions sur lesquelles la Ville Libre et la Pologne seraient en désaccord relativement au présent article donneront ouverture à l'exercice du droit de recours au Haut-Commissaire de la Société des Nations dans les conditions prévues à l'article 39.

Art. 9.

La Ville Libre de Dantzig et la Pologne s'engagent à adapter l'une à l'autre autant qu'il sera possible en tenant compte de leurs intérêts économiques particuliers leur législation concernant le droit de pavillon.

Government, which shall communicate its reply within fifteen days. In case of any objection being made on the part of the Polish Government, the question may be submitted by the Free City for consideration to the High Commissioner, who shall decide under the conditions laid down in Article 39 of the present Treaty.

It shall be the duty of the High Commissioner to assure himself that the conditions of the loan are not inconsistent with the provisions of the present Treaty or with the status of the Free City.

Art. 8.

The right to fly the Danzig merchant flag shall be restricted to ships which are owned exclusively by nationals of the Free City, including companies or associations which are registered in the Free City and in which nationals of the Free City have a predominant interest.

The Free City shall notify to the Polish Government all registrations of ships under the Danzig flag, stating the rights of ownership and other rights in rem to which the said ships may be subject.

The Polish Government shall be free to establish at Danzig the necessary Polish administrative organisation which shall be attached to the establishment of the Polish representative referred to in Article 1, for the registration and for the inspection of the seaworthiness of Polish ships, and for the engagement of crews.

Questions on which there may be disagreement between the Free City and Poland relative to this Article may be the subject of appeal to the High Commissioner of the League of Nations in the conditions laid down in Article 39.

Art. 9.

The Free City of Danzig and Poland undertake to bring into accord so far as may be possible in consideration of their special economic interests their legislation regarding the right to fly their respective flags.

Art. 10.

Wolne Miasto zobowiązuje się traktować w porcie gdańskim okręty pod flagą polską tak samo, jak statki pod flagą Wolnego Miasta.

Art. 10.

La Ville Libre s'engage à accorder, dans le port de Dantzig, aux navires battant pavillon polonais le même traitement qu'aux navires battant pavillon de la Ville Libre.

Art. 10.

The Free City agrees to accord to ships flying the Polish flag the same treatment in the port of Danzig as to ships flying the flag of the Free City.

Art. 11.

Stosunki bezpośrednie między miejscowymi władzami administracyjnymi i sądowymi Wolnego Miasta Gdańska a pogranicznymi terytorjami Prus Wschodnich będą dozwolone na tych samych warunkach, co stosunki bezpośrednie między władzami polskimi i władzami niemieckimi, tak jak to ureguluje Konwencja, która zostanie zawarta między Polską a Niemcami.

Art. 11.

Les rapports directs entre les autorités locales, administratives et judiciaires de la Ville Libre de Dantzig et les territoires limitrophes de la Prusse orientale seront admis dans les mêmes conditions que les rapports directs entre les autorités polonaises et les autorités allemandes, ainsi qu'il sera réglé par une convention à conclure entre la Pologne et l'Allemagne.

Art. 11.

Direct relations between the local administrative and judicial authorities of the Free City of Danzig and the neighbouring districts of East Prussia shall be permitted under the same conditions as direct relations between the Polish and German authorities and as may be laid down in a convention to be concluded between Poland and Germany.

Art. 12.

Z zastrzeżeniem praw przysługujących Polsce, o których mowa w artykule 2, kontrolę cudzoziemców na terytorjum Wolnego Miasta Gdańska będą wykonywały władze Wolnego Miasta.

Art. 12.

Sous réserve des droits appartenant à la Pologne et visés à l'article 2, la police des étrangers sur le territoire de la Ville Libre de Dantzig sera exercée par les autorités de la Ville Libre.

Art. 12.

Subject to the rights belonging to Poland and referred to in Article 2, the control of foreigners in the territory of the Free City of Danzig shall be exercised by the authorities of the Free City.

ROZDZIAŁ II.

CHAPITRE II.

CHAPTER II.

Art. 13.

Wolne Miasto Gdańsk jest objęte polską granicą celną; Polska i Wolne Miasto stanowią jeden obszar celny poddany prawodawstwu i taryfie celnej polskiej.

Art. 13.

La Ville Libre de Dantzig est placée en dedans des limites de la frontière douanière de la Pologne; la Pologne et la Ville Libre constituent un seul territoire douanier soumis à la législation et au tarif douanier polonais.

Art. 13.

The Free City of Danzig is included within the Polish customs frontier; Poland and the Free City form one customs area under the Polish customs legislation and tariff.

Art. 14.

Terytorjum Wolnego Miasta Gdańska stanowić będzie pod względem celnym jednostkę administracyjną, powierzoną urzędnikom Wolnego Miasta i działającą pod jeneralną kontrolą Centralnego Zarządu Celnego Polski; Rząd Polski będzie brał udział w nadzorze służby celnej przez polskich inspektorów, przydzielonych do personelu gdańskiego. Inspektorzy ci, opłacani bezpośrednio przez Rząd Polski, będą komunikowali swoje spostrzeżenia Centralnemu Zarządowi Celnemu Polski.

Art. 14.

Le territoire de la Ville Libre de Dantzig constituera, au point de vue douanier, une unité administrative confiée à des fonctionnaires de la Ville Libre et fonctionnant sous le contrôle général de l'Administration centrale des douanes de Pologne, le Gouvernement polonais participant par des inspecteurs polonais adjoints au personnel dantziakois, à la surveillance du service des douanes. Ces inspecteurs, qui seront payés directement par le Gouvernement polonais, porteront leurs observations devant l'administration centrale des douanes de Pologne.

Art. 14.

The territory of the Free City of Danzig shall for customs purposes form one administrative unit under the charge of officials of the Free City and under the general direction of the Polish central customs administration; the Polish Government shall, through Polish inspectors attached to the Danzig personnel, participate in the inspection of the customs service. These inspectors, who shall be paid directly by the Polish Government, shall communicate their observations to the Polish central customs administration.

Formularze celne, których część drukowana winna być sporządzona po niemiecku i po polsku, będą mogły być wypełniane bez różnicy w języku niemieckim lub polskim.

Les formulaires de douane dont la partie imprimée sera établie en allemand et en polonais, pourront être remplis indifféremment en allemand ou en polonais.

Customs forms, the printed part of which shall be drawn up German and in Polish, may be filled in alternately in German or in Polish.

W celu zapewnienia sprawności służby celnej Wolne Miasto winno posiadać dostateczną liczbę urzędników znających język polski.

Art. 15.

Gdański Zarząd Celny będzie zobowiązany do zdawania rachunku Zarządowi Cel Polskich z wpływów celnych i będzie odpowiedzialny za ich pobór również jak i za wykonanie ustaw celnych.

Wydatki administracyjne, ponoszone wskutek tego przez Wolne Miasto, będą potrącane z sumy ogólnej wpływów celnych, pobranych na terytorjum Wolnego Miasta.

Oplaty celne będą, stosownie do woli osób, które je będą ponosić, uiszczane bądź w walucie gdańskiej, bądź w walucie polskiej.

Rachunki będą zamykane w końcu każdego kwartału i Polska wypłacać będzie Wolnemu Miastu stały odsetek czystego zysku, określony w myśl przepisów art. 17.

Art. 16.

Postanowienia niniejszego rozdziału wejdą w życie w przeciągu trzech miesięcy, które nastąpią po wejściu w życie niniejszego Traktatu; do tego czasu będzie stosowany Układ Prowizoryczny z 22 kwietnia 1920 r.

Art. 17.

W przeciągu miesiąca od wejścia w życie niniejszego Traktatu odbędą się układy między Polską a Wolnym Miastem w tym celu, aby:

a) Rozważyć zarządzenia, które należy poczynić w celu rozciągnięcia na Wolne Miasto prawodawstwa i taryfy celnej polskiej oraz w celu przystosowania w granicach możliwości prawodawstwa gdańskiego z zakresu monopoli i wogóle wszystkich opłat i podatków pośrednich do prawodawstwa polskiego. Wolne Miasto zobowiązuje się przyjąć i zapewnić wykonanie rze-
czonych zarządzeń;

b) Ustalić zasady dotyczące wysokości kursu zamiany przy pobieraniu w porcie gdańskim opłat celnych w monecie gdańskiej podług taryfy równej co do wartości tary-

La Ville Libre aura, pour le service, un nombre suffisant de personnes connaissant la langue polonaise.

Art. 15.

L'administration douanière dantzikoise sera, envers l'administration des douanes polonaises, comptable des recettes douanières et responsable de leur perception ainsi que de l'exécution des lois douanières.

Les dépenses d'administration supportées de ce chef par la Ville Libre seront prélevées sur la somme totale des recettes douanières perçues sur le territoire de la Ville Libre.

Les droits de douane seront, au gré de la personne appelée à les acquitter, payés soit en monnaie dantzikoise, soit en monnaie polonaise.

Les comptes seront apurés à la fin de chaque trimestre et la Pologne remettra à la Ville Libre un pourcentage fixe des recettes nettes, déterminé conformément aux stipulations de l'article 17.

Art. 16.

Les dispositions du présent chapitre seront mises en vigueur dans les trois mois qui suivront l'entrée en vigueur du présent Traité et, en attendant, l'arrangement provisoire du 22 avril 1920 restera appliqué.

Art. 17.

Dans le délai d'un mois à partir de la mise en vigueur du présent Traité, des négociations auront lieu entre la Pologne et la Ville Libre, à l'effet:

a) D'examiner les mesures à prendre en vue de l'application à la Ville Libre de la législation et du tarif douanier polonais, et pour adapter autant que possible, à la législation polonaise la législation dantzikoise concernant les monopoles, et en général, tous droits et impôts indirects. La Ville Libre s'engage à prendre et à assurer l'exécution desdites mesures;

b) De fixer des règles concernant le taux du change pour la perception dans le port de Dantzig des droits de douane en monnaie dantzikoise, suivant un tarif équi-

In order to assure the service the Free City shall provide a sufficient number of persons acquainted with the Polish language.

Art. 15.

The Danzig customs administration shall be answerable to the Polish customs administration for customs receipts and shall be responsible for levying them, as also for the execution of the customs laws.

The expenses of administration borne by the Free City shall be met out of the total customs receipts levied in the territory of the Free City.

Customs dues shall, at the choice of the person discharging them, be paid alternatively in Danzig or Polish currency.

The accounts shall be audited at the end of every quarter, and Poland shall allow the Free City a fixed percentage of the net receipts; this percentage shall be determined in accordance with the provisions of Article 17.

Art. 16.

The provisions of this chapter shall come into force within a period of three months from the coming into force of the present treaty; until that time the provisional agreement of April 22, 1920 shall remain in force.

Art. 17.

Within a period of one month from the coming into force of the present Treaty negotiations shall take place between Poland and the Free City with the object:

(a) Of examining measures to be taken with a view to the application to the Free City of the Polish customs legislation and tariff and to the adaptation as far as possible of the Danzig legislation to the Polish legislation in so far as concerns monopolies and, in general, all dues and indirect taxation. The Free City undertakes to carry out, and to ensure the execution of, the said measures;

(b) Of making regulations, for so long as the two States possess separate monetary systems, concerning the rate of exchange for the levying of customs duties in

fię polskiej, na czas w którym oba państwa posiadać będą różne systemy monetarne;

c) Ustalić odsetek czystych zysków, mający być przyznany Gdańskowi w myśl art. 15. Przy określeniu tego odsetka weźmie się pod uwagę stosunek opłat celnych, pobranych za towary przeznaczone odpowiednio dla konsumpcji w Polsce i na terytorjum Wolnego Miasta.

Art. 18.

Strefa wolna, istniejąca obecnie w porcie Gdańska, będzie nadal utrzymana. Strefa ta będzie oddana pod kontrolę i zarząd Rady, przewidzianej w artykule 19, która będzie władną stanowić o zmianie lub rozszerzeniu granic wspomnianej wolnej strefy lub o zmianie jej ustroju wewnętrznego, z zastrzeżeniem dla Rządu Wolnego Miasta i dla Rządu Polskiego prawa sformułowania w przeciągu 15 dni sprzeciwu, o ile taki zostanie wniesiony. W razie niezgody sprzeciw ten będzie miał moc zawieszającą i wymienionym Rządom będzie przysługiwało prawo założenia rekursu do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów na warunkach przewidzianych w artykule 39.

ROZDZIAŁ III.

Art. 19.

Pod nazwą „Rady Portu i Dróg Wodnych Gdańska” zostanie ustanowiona Rada, złożona w równych częściach z polskich i gdańskich komisarzy, których liczba z każdej strony nie będzie przekraczała pięciu, a którzy będą wybrani odpowiednio przez Rząd Polski i przez Wolne Miasto z pomiędzy przedstawicieli interesów gospodarczych obu krajów.

Prezydent Rady będzie wybrany za wspólnym porozumieniem między Rządem Polskim a Rządem Wolnego Miasta. W braku porozumienia w przeciągu miesiąca po wejściu w życie niniejszego Traktatu, Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku zwróci się do Ra-

valent au tarif polonais, aussi longtemps que les deux États posséderont des systèmes monétaires distincts;

c) De fixer le pourcentage des recettes nettes devant être attribué à Dantzig conformément à l'article 15. Ce pourcentage sera déterminé en tenant compte de la proportion des droits de douane perçus sur les marchandises respectivement destinées à être consommées en Pologne et sur le territoire de la Ville Libre.

Art. 18.

La zone franche existant actuellement dans le port de Dantzig sera maintenue.

Cette zone sera placée sous le contrôle et l'administration du Conseil qui est prévu à l'article 19 et qui aura pouvoir pour décider la modification ou l'extension des limites de ladite zone franche ou la modification de son régime intérieur, sous réserve du droit du Gouvernement de la Ville Libre et du Gouvernement polonais de formuler, dans les quinze jours, leur opposition s'il y a lieu. En cas de désaccord, cette opposition sera suspensive et il appartiendra auxdits Gouvernements d'exercer le recours au Haut-Commissaire de la Société des Nations dans les conditions prévues à l'article 39.

CHAPITRE III.

Art. 19.

Il sera créé, sous le nom de *Conseil du Port et des Voies d'Eau de Dantzig*, un Conseil composé, par parties égales, de Commissaires polonais et de Commissaires dantziçois, dont le nombre, de part et d'autre, n'excédera pas cinq, et qui seront choisis respectivement par le Gouvernement polonais et par la Ville Libre parmi les représentants des intérêts économiques des deux pays.

Le Président de ce Conseil sera choisi d'accord entre le Gouvernement polonais et le Gouvernement de la Ville Libre. A défaut d'accord dans le mois qui suivra la mise en vigueur du présent Traité, le Conseil de Société des Nations sera sollicité par le Haut-Commis-

the port of Danzig in Danzig currency according to a tariff equal to the Polish tariff;

(c) Of fixing the percentage of net receipts to be allocated to Danzig in accordance with Article 15. In fixing this percentage the proportion of the customs duties levied on goods destined for consumption in Poland and in the territory of the Free City respectively shall be taken into account.

Art. 18.

The free zone at present existing in the port of Danzig shall be maintained.

This zone shall be placed under the control and administration of the Board referred to in Article 19 which shall have power to determine the modification or extension of the limits of the said free zone or the modification of its internal regime, subject to the right of the Government of the Free City and of the Polish Government to state their objections, if any, within fifteen days. In case of disagreement such objection shall have suspensive force, and the said Governments shall have the right to exercise the appeal to the High Commissioner of the League of Nations in the conditions laid down in Article 39.

CHAPTER III.

Art. 19.

A Board shall be appointed, entitled „The Danzig Port and Waterways Board”, composed of an equal number (which shall not exceed five) of Polish and Danzig commissioners, to be chosen by the Polish Government and by the Free City respectively from representatives of the economic interests of the two countries.

The President of this Board shall be chosen by agreement between the Polish Government and the Government of the Free City. In the event of no such agreement being reached within one month of the coming into force of the present Treaty, the Council of the

dy Ligi Narodów z prośbą o zamianowanie Prezydenta narodowości szwajcarskiej.

W razie zawakowania urzędu Prezydenta, należy zastosować taki sam sposób postępowania w ciągu miesiąca po zaprzestaniu urzędowania poprzedniego Prezydenta.

Prezydent będzie mianowany na lat trzy. Mandat ten będzie mógł być odnowiony.

Prezydent kierować będzie obradami, starając się doprowadzić do zgody pomiędzy stronami; weźmie on udział w głosowaniu dopiero po wyczerpaniu wszystkich środków dla osiągnięcia zgody; głos jego będzie rozstrzygał w razie równości głosów. Koszta i wydatki Rady będą pokrywane z dochodów urzędów, zarządzanych przez Radę.

Art. 20.

Rada będzie zajmować się w granicach Wolnego Miasta kontrolą, zarządem i eksploatacją portu, dróg wodnych i ogółu tych dróg żelaznych, które obsługują specjalnie port, również jak i wszystkich dóbr i zakładów, służących do ich eksploatacji, z wyjątkiem wszakże dóbr i zakładów, służących do ogólnej eksploatacji kolei żelaznych.

Do Rady należeć będzie oznaczenie tych dróg żelaznych, które mają być uznane, jako specjalnie obsługujące port, z zastrzeżeniem dla Rządu Wolnego Miasta i Rządu Polskiego prawa sformułowania w przeciągu 15 dni sprzeciwu, o ile taki zostanie założony. W razie niezgody, sprzeciw ten będzie miał moc zawieszającą i wspomnianym Rządom będzie przysługiwało prawo odwołania się do Wysokiego Komisarza Ligi Narodów na warunkach przewidzianych w artykule 39.

Rada porozumie się z Rządem Polskim w celu możliwie najściślejszego uzgodnienia administracji części Wisły, znajdującej się pod jej zarządem, z administracją Wisły Polskiej.

Rada zatrzyma na służbie w miarę możliwości urzędników, pracowników i robotników, obecnie znajdujących się w służbie portu lub dróg wodnych i żelaznych, pod-

saire de la Société à Dantzig, de désigner un président de nationalité suisse. Il sera procédé de même en cas de vacance de la Présidence, dans le mois qui suivra la cessation des fonctions du précédent Président.

Le Président sera nommé pour trois ans; son mandat sera renouvelable.

Le Président dirigera le débat en sefforçant de provoquer un accord entre les parties; il ne prendra part au vote qu'après avoir épuisé tous les moyens pour réaliser cet accord, sa voix emportant la décision en cas de partage.

Les frais et dépenses du Conseil seront couverts par les recettes provenant des services administrés par ledit Conseil.

Art. 20.

Le Conseil exercera dans les limites de la Ville Libre la direction, l'administration et l'exploitation du port, des voies d'eau et de l'ensemble des voies ferrées qui desservent spécialement le port, ainsi que de tous biens et établissements servant à leur exploitation, mais à l'exclusion des biens et des établissements servant à l'exploitation général des chemin de fer.

Il appartiendra au Conseil de déterminer celles des voies ferrées qui doivent être considérées comme desservant spécialement le port, sous réserve du droit du Gouvernement de la Ville Libre et du Gouvernement polonais de formuler, dans les quinze jours, leur opposition s'il y a lieu. En cas de désaccord, cette opposition sera suspensive et il appartiendra aux dits Gouvernements d'exercer le recours au Haut-Commissaire de la Société des Nations dans les conditions prévues à l'article 39.

Le Conseil s'entendra avec le Gouvernement polonais pour mettre autant que possible en harmonie le régime de la partie de la Vistule placée sous son administration et le régime de la Vistule polonaise.

Le Conseil maintiendra autant que possible en fonctions les fonctionnaires, employés et ouvriers, actuellement affectés au service du port, ou des voies d'eau ou voies

League of Nations shall be requested by the High Commissioner of the League at Danzig to appoint a President of Swiss nationality. In case of a vacancy in the office of President the same procedure shall be adopted in the month after the going out of office of the former President.

The President shall be appointed for three years and shall be eligible for re-appointment.

The President shall preside over the discussions and shall endeavour to promote an agreement between the parties; he shall vote only after he has exhausted all possible means of bringing about such an agreement; his vote shall be decisive in case of an equal division.

The costs and expenditure of the Board shall be covered by the receipts of the services administered by the Board.

Art. 20.

The Board shall exercise within the limits of the Free City the control, administration and exploitation of the port and waterways, of the whole railway system specially serving the port, and of all property and establishments employed in such exploitation, excluding property and establishments employed in the general exploitation of the railways.

It shall rest with the Board to determine which railways shall be considered as specially serving the port, subject to the right of the Government of the Free City and of the Polish Government to state their objections, if any, within fifteen days. In case of disagreement such objection shall have suspensive force, and the said Governments shall have the right to exercise the appeal to the High Commissioner of the League of Nations in the conditions laid down in Article 39.

The Board shall come to an understanding with the Polish Government in order to bring into accord as far as possible the regime of the part of the Vistula placed under its administration and the regime of the Vistula in Poland.

The Board will retain as far as possible the officials, employees and workmen at present engaged in the services of the port, waterways and railways under its admini-

danych jej kompetencji. Przy wprowadzaniu nowych pracowników i robotników do administracji, uzależnionej od Rady, nie mogą zachodzić żadne różniczkowania na niekorzyść obywateli polskich.

Art. 21.

Drogi żelazne, które nie są wymienione w artykule 20, będą z wyjątkiem tramwajów i innych dróg żelaznych służących głównie potrzebom Wolnego Miasta, kontrolowane i zarządzane przez Polskę, która otrzymywać będzie zyski i ponosić koszty.

Art. 22.

Umowy późniejsze między Polską a Wolnym Miastem, które winny być zawarte w ciągu czterech miesięcy od wejścia w życie niniejszego Traktatu, uregulują wszystkie sprawy, związane z wykonaniem artykułu 21-go, a mianowicie kwestje dotyczące się utrzymania urzędników, pracowników i robotników, będących obecnie w służbie kolei żelaznych, na zasadzie uszanowania praw nabytych, jak również kwestje, dotyczące gwarancji, które należy dać dla obopólnego zabezpieczenia używalności języka i monety gdańskiej i polskiej oraz interesów ludności miejscowej we wszystkim, co się tyczy administracji, eksploatacji i urzędów, o których mowa w artykule 21.

W razie braku zgody, decyzja będzie powzięta przez Wysokiego Komisarza Ligi Narodów zgodnie z art. 39.

Art. 23.

Rada pobierać będzie wszystkie opłaty, taksy i dochody, pochodzące z administracji portu, dróg wodnych i dróg żelaznych, o których mowa w art. 20, i ponosić będzie wszystkie koszty utrzymania, zarządu, eksploatacji, ulepszeń i rozwoju. Zyski i straty będą dzielone między Polskę a Wolne Miasto Gdańsk według stosunku, jaki będzie ustalony przez konwencję finansową, która zostanie przez nie zawarta.

W rozrachunku będą uwzględnione dochody i wydatki, które Wolne Miasto poniosło od 10-go stycznia 1920 r. na utrzymanie

ferrés qui ressortissent à sa compétence. L'introduction des nouveaux fonctionnaires et ouvriers dans l'administration dépendant du Conseil ne devra donner lieu à aucune discrimination au détriment des nationaux polonais.

Art. 21.

Les voies ferrées qui ne sont pas visées à l'article 20, seront, sauf les tramways et autres voies ferrées servant principalement aux besoins de la Ville Libre, contrôlées et administrées par la Pologne, à son profit et à ses frais.

Art. 22.

Des accords ultérieurs entre la Pologne et la Ville Libre, à conclure dans les quatre mois qui suivront la mise en vigueur du présent Traité, décideront toutes questions auxquelles pourrait donner lieu l'exécution de l'article 21, notamment en ce qui concerne les questions relatives au maintien des fonctionnaires, employés et ouvriers actuellement en service sur les chemins de fer, sur la base du respect des droits acquis, ainsi que les questions relatives aux garanties à assurer réciproquement à l'emploi des langues et des monnaies dantzikoises et polonaises et aux intérêts de la population locale, en tout ce qui touche à l'administration, à l'exploitation et aux services visés à l'article 21.

A défaut d'accord, la décision sera prise par le Haut-Commissaire de la Société des Nations, conformément à l'article 39.

Art. 23.

Le Conseil percevra tous droits, taxes et revenus provenant de l'administration du port, des voies d'eau et des voies ferrées visées à l'article 20 et fera face à tous les frais d'entretien, de direction, d'exploitation, d'amélioration et de développement. Les bénéfices et les pertes seront partagés entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig, suivant une proportion à fixer dans une convention financière à intervenir entre elles.

Il sera tenu compte à la Ville Libre des recettes et des dépenses qu'elle aura effectuées depuis le 10 janvier 1920 pour l'entretien des

nistration. In the introduction of new officials or workmen into the said administration, no discrimination shall be exercised against Polish nationals.

Art. 21.

The railways not referred to in Article 20 shall, with the exception of the tramways and other railways serving primarily the needs of the Free City, be controlled and administered by Poland, which shall receive the profits and defray the expenditure.

Art. 22.

Subsequent agreements to be concluded between Poland and the Free City within four months after the coming into force of the present Treaty shall settle any questions which may arise from the execution of Article 21, especially questions relating to the retention of officials, employees and workmen at present employed on the railways and to the maintenance of rights acquired by them, and questions relating to the guarantees to be accorded reciprocally for the use of the Dantzig and Polish languages and currencies, and for the interests of the local population, in all matters concerning the administration, exploitation and services referred to in Article 21.

Failing such agreement, the decision shall be taken by the High Commissioner of the League of Nations in accordance with Article 39.

Art. 23.

The Board shall collect all dues, taxes and receipts arising from the administration of the port, waterways and railways referred to in Article 20, and shall defray all costs of upkeep, control, exploitation, improvement and development. All profits and losses shall be divided between Poland and the Free City of Dantzig in a proportion to be fixed in a financial convention to be hereafter concluded between them.

Account shall be taken of expenses incurred by the Free City from January 10, 1920 until the coming into force of Articles 20

instytucji, o których mowa w art. 20 i 21, do chwili wejścia w życie art. 20, 21 i od 23 do 26-go.

Artykuł 24.

Rada przedsięwzięcie w porozumieniu z Rządem Polskim wszystkie środki potrzebne do zabezpieczenia wolnego ruchu emigrantów i imigrantów z Polski lub do Polski.

Żadne Towarzystwo żeglugi ani żadna inna organizacja, stowarzyszenie lub osoba prywatna nie będzie mogła zająć się przedsiębiorstwem emigracyjnym lub imigracyjnym z Polski lub do Polski bez pozwolenia Rządu Polskiego.

Artykuł 25.

Wolne Miasto Gdańsk i Rząd Polski zobowiązują się przelać na Radę własność wszystkich dóbr, które, należąc do dawnego Cesarstwa Niemieckiego, lub do jakiegokolwiek państwa niemieckiego, zostały oznaczone przez Główne Moce Sprzymierzone i Stowarzyszone, jako stanowiące część portu i związane z zarządaniem lub eksploatacją tegoż, jak i dróg wodnych i żelaznych, o których mowa w art. 20.

Własność wszystkich dóbr, które należały do dawnego Cesarstwa Niemieckiego lub jakiegokolwiek Państwa Niemieckiego i są związane z zarządaniem i eksploatacją dróg żelaznych, o których mowa w art. 21, będzie przelana na Polskę.

Rada będzie miała prawo wydzierżawiać lub nabywać wszelkie inne dobra ruchome lub nieruchome, położone na terytorjum Wolnego Miasta, o ile Rada uzna je za potrzebne do kierownictwa administracji lub eksploatacji portu, dróg wodnych i dróg żelaznych, które ma sobie powierzone, lub do ich rozwinięcia lub ulepszenia. Wolne Miasto Gdańsk zobowiązuje się podjąć wszelkie środki potrzebne do wykonania decyzji Rady, a zwłaszcza do przeprowadzenia wywłaszczeń potrzebnych do wymienionych celów.

Wolne Miasto zobowiązuje się nie odmawiać wywłaszczenia dla Polski na sprawiedliwych warunkach terenów i innych posiadłości,

services visés aux articles 20 et 21, jusqu'à l'entrée en vigueur des articles 20 et 21 et 23 à 26.

Art. 24.

Le Conseil prendra toutes les mesures utiles pour assurer, d'accord, avec le Gouvernement polonais, le libre trafic d'émigration et d'immigration, en provenance ou à destination de la Pologne.

Aucune Compagnie de navigation, ni autre organisation, société ou personne privée ne pourra se livrer à une entreprise d'émigration ou d'immigration en provenance ou à destination de la Pologne sans l'autorisation du Gouvernement polonais.

Art. 25.

La Ville Libre de Dantzig et le Gouvernement polonais s'engagent à transférer au Conseil la propriété de tous les biens qui, ayant appartenu à l'ancien Empire allemand ou à tout État allemand et désignés par les Principales Puissances alliées et associées, font partie du port et se rattachent à l'administration ou à l'exploitation de celui-ci ainsi qu'à celles des voies d'eau et des voies ferrées visées à l'article 20.

La propriété de tous les biens ayant appartenu à l'ancien Empire ou à tout État allemand et se rattachant à l'administration ou à l'exploitation des voies ferrées visées à l'article 21 sera transférée à la Pologne.

Le Conseil aura le droit de prendre à bail ou d'acquérir tous autres biens, meubles ou immeubles, situés sur le territoire de la Ville Libre, selon que le Conseil le jugera nécessaire à la direction, à l'administration ou à l'exploitation du port, des voies d'eau et des voies ferrées, dont il a la charge, ou à leur développement ou amélioration. La Ville Libre de Dantzig s'engage à prendre toutes mesures nécessaires pour donner effet aux décisions du Conseil et notamment à procéder aux expropriations qu'il y aurait lieu d'effectuer à cet effet.

La Ville Libre s'engage à ne pas refuser à la Pologne l'expropriation, dans des conditions équitables, des terrains et autres propriétés néces-

and 21 and 23 to 26 in the maintenance of the services referred to in Articles 20 and 21.

Art. 24.

The Board shall take all necessary measures to assure, in agreement with the Polish Government, the free passage of emigrants and immigrants from or to Poland.

No shipping company or other organisation, company or private person may engage in any service of emigration or immigration from or to Poland without the authorisation of the Polish Government.

Art. 25.

The Free City of Danzig and the Polish Government undertake to transfer to the Board the ownership of all property which belonged to the former German Empire or to any German State and which forms part of the port or is connected with the administration and exploitation of the port, waterways and railways referred to in Article 20; this property shall be designated by the Principal Allied and Associated Powers.

The ownership of all property formerly belonging to the German Empire or to any German State and connected with the administration or exploitation of the railways referred to in Article 21 shall be transferred to Poland.

The Board shall have the right to lease or to acquire such other property, movable or immovable, situated in the territory of the Free City as it may deem necessary for the control, administration or exploitation of the port, waterways and railways under its charge or for their development and improvement. The Free City of Danzig undertakes to carry out the necessary measures to give effect to the decisions of the Board, and in particular to proceed to any expropriations necessary for this purpose.

The Free City undertakes not to refuse the expropriation in favour of Poland, under equitable conditions, of such land and other pro-

niezbędnych do eksploatacji urządzeń, o których mowa w artykule 21.

W razie, gdyby niniejszy artykuł był powód do jakiegokolwiek sporu między Rządem Wolnego Miasta i Rządem Polskim, spór będzie podlegał decyzji Wysokiego Komisarza na warunkach przewidzianych w art. 39.

Art. 26.

Rada będzie miała obowiązek zabezpieczyć Polsce swobodną użyteczność portu i środków komunikacyjnych, o których mowa w art. 20, bez żadnego ograniczenia i w miarę potrzebnej dla zabezpieczenia ruchu wwozowego i wywozowego do Polski lub z Polski; Rada będzie miała obowiązek powziąć wszelkie środki potrzebne, aby zabezpieczyć rozwój i ulepszenie portu i dróg komunikacyjnych w celu zadośćuczynienia wszystkim potrzebom tego ruchu.

W razie, gdyby zarządzenia powyższe nie były stosowane, Wolne Miasto Gdańskowi i Polsce przysługiwać będzie prawo założenia rekursu przewidzianego w artykule 39.

Art. 27.

Postanowienia artykułów 20, 21, 22 do 26 wejdą w życie w trzy miesiące po wyznaczeniu Prezydenta Rady.

Art. 28.

W każdym czasie i we wszystkich okolicznościach Polska będzie miała prawo importować i eksportować przez Gdańsk towary wszelkiego rodzaju, nie zakazane przez ustawy polskie.

ROZDZIAŁ IV.

Art. 29.

Polsce przysługiwać będzie prawo założenia w porcie Gdańskim służby pocztowej, telegraficznej i telefonicznej, połączonej bezpośrednio z Polską. W zakres działania tej służby wchodzić będą komunikacje pocztowe i telegraficzne przez port Gdański między Polską a krajami zagranicznymi, również jak

saires à l'exploitation des services visés l'article 21.

Au cas où le présent article donnerait lieu à quelque contestation entre le Gouvernement de la Ville Libre et le Gouvernement polonais, le désaccord serait soumis à la décision du Haut-Commissaire dans les conditions prévues à l'article 39.

Art. 26.

Le Conseil aura l'obligation d'assurer à la Pologne le libre usage et le service du port et des moyens de communication visés à l'article 20, sans aucune restriction et dans la mesure nécessaire, pour assurer le trafic d'importation ou d'exportation à destination ou en provenance de la Pologne; le Conseil aura l'obligation de prendre toutes les mesures nécessaires pour assurer le développement et l'amélioration du port et des voies de communication afin de faire face à tous les besoins de ce trafic.

Dans le cas où les dispositions ci-dessus viendraient à n'être pas observées, la Ville Libre de Dantzig et la Pologne auront le droit d'exercer le recours prévu à l'article 39.

Art. 27.

Les dispositions des articles 20, 21 et 23 à 26 entreront en vigueur trois mois après la désignation du Président du Conseil.

Art. 28.

En tout temps et en toutes circonstances la Pologne aura le droit d'importer et d'exporter par Dantzig des marchandises de quelque nature qu'elles soient, non prohibées par les lois polonaises.

CHAPITRE IV.

Art. 29.

La Pologne aura le droit d'installer dans le port de Dantzig, un service des postes, télégraphes et téléphones communiquant directement avec la Pologne. Ce service aura dans ses attributions les communications postales et télégraphiques, empruntant le port de Dantzig, entre la Pologne et les

party as may be necessary for the exploitation of the services referred to in Article 21.

In the event of this Article giving rise to any dispute between the Government of the Free City and the Polish Government, the disagreement shall be submitted for decision to the High Commissioner in the conditions laid down in Article 39.

Art. 26.

It shall be the duty of the Board to assure to Poland the free use and service without any restriction, and in so far as may be necessary for Polish imports and exports, of the port and the means of communication referred to in Article 20. It shall be the duty of the Board to take all measures necessary to assure the development and improvement of the port and means of communication in order to meet all the requirements of this traffic.

In the event of the non-observance of the above provisions the Free City of Danzig and Poland may exercise the right of appeal provided for in Article 39.

Art. 27.

The provisions of Articles 20 and 21 and 23 to 26 shall come into force three months after the appointment of the President of the Board.

Art. 28.

At all times and in all circumstances Poland shall have the right to import and export via Danzig goods of any kind whatever not prohibited by Polish law.

CHAPTER IV.

Art. 29.

Poland shall have the right to establish in the port of Danzig a post, telegraph and telephone service communicating directly with Poland. Postal and telegraphic communications via the port of Danzig between Poland and foreign countries, as also communications between Poland and the port of

I komunikacja między Polską a portem Gdańskim.

Art. 30.

Wolne Miasto Gdańsk zobowiązuje się wydzierżawić lub sprzedać Polsce na warunkach sprawiedliwych tereny i gmachy potrzebne do założenia i działania urzędów, przewidzianych w artykule 29 zarówno jak i 21-ym.

Wolne Miasto zobowiązuje się udzielić Rządowi Polskiemu wszelkich żądanych ułatwień do założenia linii telegraficznych i telefonicznych, potrzebnych do wykonania wspomnianego artykułu.

Art. 31.

Wszelkie inne komunikacje pocztowe, telegraficzne i telefoniczne na terytorjum Wolnego Miasta, zarówno jak i komunikacje między Wolnym Miastem a krajami obcymi, będą podlegały Wolnemu Miastu.

Art. 32.

Polska i Wolne Miasto zobowiązują się zawrzeć w przeciągu 6 miesięcy, licząc od daty wejścia w życie niniejszego Traktatu, specjalną konwencję, w celu ustalenia jednolitych taryf pocztowych, telegraficznych i telefonicznych we wzajemnej komunikacji. Konwencja ta ustali równocześnie szczegóły zastosowania niniejszego rozdziału.

ROZDZIAŁ V.

Art. 33.

Wolne Miasto Gdańsk zobowiązuje się zastosować do mniejszości rasowych, religijnych i językowych przepisy podobne do tych, które są zastosowywane przez Polskę na terytorjum polskiem, w wykonaniu rozdziału I-go Traktatu, zawartego w Wersalu 28 czerwca 1919 r. między Polską a Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi, a szczególnie czuwać, aby w prawodawstwie i w prowadzeniu administracji żadna stronniczość nie objawiała się na szkodę obywateli polskich i innych osób pochodzenia lub języka polskiego,

pays étrangers, ainsi que les communications entre la Pologne et le port de Dantzig.

Art. 30.

La Ville Libre de Dantzig s'engage à donner à bail ou à vendre à la Pologne, dans des conditions équitables, les terrains ou les bâtimens nécessaires à l'installation ainsi qu'au fonctionnement des services prévus à l'articles 29 ainsi qu'à l'article 21. La Ville Libre s'engage à donner au Gouvernement polonais toutes les facilités requises en vue de l'établissement des lignes télégraphiques et téléphoniques nécessaires à l'application dudit article.

Art. 31.

Toutes autres communications postales, télégraphiques et téléphoniques sur le territoire de la Ville Libre, ainsi que les communications entre la Ville Libre et les pays étrangers, seront du ressort de la Ville Libre.

Art. 32.

La Pologne et la Ville Libre de Dantzig s'engagent à conclure dans un délai de six mois, à dater de l'entrée en vigueur du présent Traité, une convention spéciale à l'effet d'établir des tarifs postaux, télégraphiques et téléphoniques uniformes pour leurs communications réciproques; cette convention règlera en même temps les détails d'application du présent chapitre.

CHAPITRE V.

Art. 33.

La Ville Libre de Dantzig s'engage à appliquer aux minorités de race, de religion ou de langue, des dispositions semblables à celles qui sont appliquées par la Pologne sur le territoire polonais, en exécution du Chapitre I du Traité conclu à Versailles, le 28 juin 1919, entre la Pologne et les Principales Puissances alliées et associées, notamment à pourvoir à ce que, dans la législation et la conduite de l'administration, aucune discrimination soit faite au préjudice des nationaux polonais et autres personnes d'origine ou de langue

Danzig, shall be dealt with by this service.

Art. 30.

The Free City of Danzig undertakes to lease or to sell to Poland on equitable terms the necessary land or buildings for the establishment and working of the services provided for in Article 29 as well as in Article 21. The Free City undertakes to accord to Poland all the facilities necessary for the installation of the telegraph and telephone lines required for the application of the said Article.

Art. 31.

All other postal, telegraphic and telephonic communications within the territory of the Free City, as also communications between the Free City, and foreign countries, shall be the concern of the Free City.

Art. 32.

Poland and the Free City of Danzig undertake to conclude, within a period of six months from the coming into force of the present Treaty, a special convention for the purpose of establishing uniform postal, telegraphic, and telephonic tariffs for communication between the two States; this convention shall at the same time lay down the necessary details for the application of this chapter.

CHAPTER V.

Art. 33.

The Free City of Danzig undertakes to apply to racial, religious and linguistic minorities provisions similar to those which are applied by Poland on Polish territory in execution of Chapter I of the Treaty concluded at Versailles on June 28, 1919 between Poland and the Principal Allied and Associated Powers, to provide, in particular, against any discrimination, in legislation or in the conduct of the administration, to the detriment of nationals of Poland and other persons of Polish origin or speech, in accordance with Article 104 of the

stosownie do art. 104 § 5 Traktatu Pokoju Wersalskiego z Niemcami.

Przepisy artykułów 14 do 19 Traktatu zawartego w Wersalu pomiędzy Głównymi Mocarstwami Sprzymierzonymi i Stowarzyszonymi a Polską dnia 28 czerwca 1919 r. zarówno jak i przepisy art. 89 Traktatu Wersalskiego z Niemcami stosować się będą również do Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 34.

Warunki naturalizacji w Wolnym Mieście Gdańsku zarówno jak warunki, na jakich towarzystwa zagraniczne będą się mogły ukonwertować jako towarzystwa Gdańskie, zostaną określone w porozumieniu między Wolnym Miastem a Polską.

Art. 35.

Układ specjalny zostanie zawarty w najszyszym terminie między Polską a Wolnym Miastem w celu regulowania obustronnego wykonywania w Polsce i na terytorjum Wolnego Miasta wyroków, wydanych przez Trybunały Polskie, względnie Gdańskie, ścigania przestępców, którzy zbiegli na terytorjum polskie lub Wolnego Miasta Gdańskiego, zarówno jak ich wydanie i wszelkich innych spraw natury sądowej.

Art. 36.

Polska i Wolne Miasto Gdańskie zobowiązują się wzajemnie rozpocząć rokowania, skoro tylko okoliczności na to pozwolą, na żądanie jednej lub drugiej strony, w celu unifikacji ich systemów monetarnych. Termin roczny będzie przewidziany, zanim unifikacja już zdecydowana wejdzie w życie.

Art. 37.

Rząd Polski zobowiązuje się rozpocząć rokowania z Wolnym Miastem, w celu ułatwienia mu wszelkimi środkami zaopatrywanie go w artykuły żywnościowe, paliwo i surowce.

polonaise, conformément à l'article 104, § 5 du Traité de paix de Versailles avec l'Allemagne.

Les stipulations des articles 14 à 19 du Traité conclu à Versailles entre les Principales Puissances alliées et associées et la Pologne le 28 juin 1919 ainsi que les stipulations de l'article 89 du Traité de Versailles avec l'Allemagne s'appliqueront également à la Ville Libre de Dantzig.

Art. 34.

Les conditions de naturalisation dans la Ville Libre de Dantzig ainsi que les conditions auxquelles les sociétés étrangères pourront se constituer en sociétés dantzi-koises, seront fixées d'accord entre la Ville Libre et la Pologne.

Art. 35.

Un arrangement spécial sera conclu, dans le plus bref délai, entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig pour régler l'exécution en Pologne et, respectivement l'exécution sur le territoire de la Ville Libre, des jugements respectivement rendus par les tribunaux polonais et dantzi-kois, la poursuite des criminels réfugiés sur le territoire de la Pologne ou de la Ville Libre de Dantzig, ainsi que leur extradition et toutes autres questions d'ordre judiciaire.

Art. 36.

La Pologne et la Ville Libre de Dantzig s'engagent respectivement à entrer en négociations dès que les circonstances le permettront, sur la demande de l'une ou de l'autre, en vue d'unifier leurs systèmes monétaires. Un délai d'un an devra être prévu avant que cette unification une fois décidée entre en vigueur.

Art. 37.

Le Gouvernement polonais s'engage à entrer en négociations avec la Ville Libre en vue de faciliter à celle-ci, de toutes manières, son ravitaillement en denrées alimentaires, en combustibles et en matières premières.

paragraph 5 of the Treaty of Versailles.

The provisions of Articles 14 to 19 of the Treaty concluded at Versailles between the Principal Allied and Associated Powers and Poland on June 28, 1919, as also the provisions of Article 89 of the Treaty of Versailles with Germany, shall equally apply to the Free City of Danzig.

Art. 34.

The conditions of naturalisation in the Free City of Danzig and the conditions under which foreign companies may be converted into Danzig companies shall be determined in agreement between the Free City and Poland.

Art. 35.

A special arrangement shall be concluded with the least possible delay between Poland and the Free City of Danzig to provide for the execution in Poland and in the territory of the Free City of the judgments of Polish and Danzig tribunals respectively and for the arrest of criminals taking refuge on the territory of Poland or of the Free City of Danzig and for their extradition and for all other judicial questions.

Art. 36.

Poland and the Free City of Danzig undertake to enter into negotiations, when circumstances permit, on the request of either of the two parties, with a view to unifying their monetary systems. An interval of one year shall be allowed before such unification, when decided on, comes into effect.

Art. 37.

The Polish Government undertakes to enter into negotiations with the Free City in order to facilitate in every way the supply to the Free City of foodstuffs fuel and raw materials.

Art. 38.

Układy późniejsze zostaną zawarte między Polską a Wolnym Miastem co do wszystkich spraw, którymi niniejszy Traktat się nie zajmuje.

Art. 39.

Każdy spór, któryby powstał między Polską a Wolnym Miastem w przedmiocie niniejszego Traktatu lub wszelkich innych późniejszych umów, układów i konwencji, albo wszystkich spraw, dotyczących stosunków pomiędzy Polską a Wolnym Miastem, będzie oddany przez jedną lub drugą stronę do decyzji Wysokiego Komisarza, który jeśli to uzna za potrzebne, odeśle sprawę do Rady Ligi Narodów.

Obu stronom przysługuje prawo odwołania się do Rady Ligi Narodów.

Art. 40.

Żadna zmiana nie może być uczyniona w niniejszej konwencji bez wzajemnego porozumienia się między Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem.

Niniejsza Konwencja, której oba teksty, francuski i angielski, będą obowiązujące, wchodzi w życie z chwilą ukonstytuowania się Wolnego Miasta Gdańska.

W dowód czego wyżej wymienieni pełnomocnicy podpisali niniejszą Konwencję.

Sporządzono w Paryżu dziewiętego listopada tysiąc dziewięćset dwudziestego roku w jednym egzemplarzu, który zostanie złożony w archiwach Rządu Rzeczypospolitej Francuskiej i którego odpisy uwierzytelnione będą wręczone Polsce i Wolnemu Miastu Gdańskowi.

PROTOKUŁ.

Wolne Miasto Gdańsk będzie korzystać przy opracowaniu stypulacji przewidzianych w art. 108 Traktatu Wersalskiego z potrzebnych ułatwień celem przedstawienia swych poglądów Mocarstwom kontraktującym.

Art. 38.

Des arrangements ultérieurs seront conclus entre la Pologne et la Ville Libre sur toutes les questions qui ne sont pas traitées dans le présent Traité.

Art. 39.

Tout différend qui viendrait à s'élever entre la Pologne et la Ville Libre au sujet du présent Traité ou de tous autres accords, arrangements et conventions ultérieurs ou de toutes questions touchant au relations de la Pologne et de la Ville Libre sera soumis par l'une ou l'autre partie à la décision du Haut-Commissaire, qui, s'il l'estime nécessaire, renverra l'affaire au Conseil de la Société des Nations.

Les deux parties conservent la liberté de faire appel au Conseil de la Société des Nations.

Art. 40.

Aucune modification ne pourra être apportée à la présente Convention que par accord entre la Pologne et la Ville Libre de Dantzig.

La présente Convention, dont les textes français et anglais feront foi, entre en vigueur en même temps qu'est constituée la Ville Libre de Dantzig.

En foi de quoi les Plénipotentiaires susnommés ont signé la présente Convention.

Fait à Paris, le neuf novembre mil neuf cent vingt en un seul exemplaire qui restera déposé dans les archives du Gouvernement de la République française et dont les expéditions authentiques seront remises à la Pologne et à la Ville Libre de Dantzig.

(L. S.) I. J. PADEREWSKI

(L. S.) Heinrich SAHM

(L. S.) W. SCHÜMMER

PROTOCOLE.

Dans l'élaboration des stipulations prévues à l'article 108 du Traité de Versailles, la Ville Libre de Dantzig aura les facilités nécessaires pour faire valoir ses vues auprès des Puissances contractantes.

Art. 38.

Further agreements shall be concluded between Poland and the Free City on all questions not dealt with in the present Treaty.

Art. 39.

Any differences arising between Poland and the Free City of Danzig in regard to the present Treaty or to any other subsequent agreements, arrangements or conventions, or to any matter affecting the relations between Poland and the Free City, shall be submitted by one or the other party to the decision of the High Commissioner who shall, if he deems it necessary, refer the matter to the Council of the League of Nations.

The two parties retain the right of appeal to the Council of the League of Nations.

Art. 40.

No modification in the present treaty shall be made except by agreement between Poland and the Free City of Danzig.

The present Treaty, of which the French and English texts are both authentic, comes into force at the same time as the establishment of the Free City of Danzig.

In faith whereof the abovenamed Plenipotentiaries have signed the present Treaty.

Done at Paris, the ninth day of November, one thousand nine hundred and twenty, in a single copy which will remain deposited in the archives of the French Republic, and of which authenticated copies will be transmitted to Poland and the Free City of Danzig.

PROTOCOL.

In the elaboration of the provisions provided for in Article 108 of the Treaty of Versailles the Free City of Danzig shall have the necessary facilities to represent its views before the contracting Powers.

Sporządzono w Paryżu dnia dziewiątego listopada tysiąc dziewięćset dwudziestego roku w jednym egzemplarzu, którego oba teksty francuski i angielski są autentyczne i który zostanie dołączony do Konwencji podpisanej tegoż dnia przez niżej podpisanych pełnomocników.

Fait à Paris, le neuf novembre mil neuf cent vingt, en un seul exemplaire, dont les textes français et anglais feront foi et qui restera annexé à la Convention signée en date de ce jour par les Plénipotentiaires sousignés.

Done at Paris, the ninth day of November, one thousand nine hundred and twenty, in a single copy of which the French and English texts are both authentic and which will remain annexed to the Treaty signed on the same date by the undersigned Plenipotentiaries.

(L. S.) I. J. PADEREWSKI
(L. S.) Heinrich SAHM
(L. S.) W. SCHÜMMER
